

Trump's Trade Geopolitics: From Tariffs to Alliance Tensions

AmirHosein Wizan^{1*}, Abbas Maleki²

¹ Corresponding author: PhD Candidate, Chemical and Petroleum Faculty, Sharif University of Technology, Tehran, Iran. Email: amir.wizan@sharif.edu

² Assistant Professor, Department of Energy Engineering, Sharif University of Technology, Tehran, Iran. Email: maleki@sharif.edu

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:
Received:
8 July 2025
Revised version
received:
24 September 2025
Accepted:
12 October 2025
Available online:
22 June 2026

Keywords:
Trump,
trade geopolitics,
trade tariffs,
trade war,
United States

ABSTRACT

Objective:

This article examines the impact of the "America First" trade policy, which intensified during Donald Trump's presidency—particularly in 2025—on global trade and geopolitics. The central research question is: How did Trump's trade policies evolve into a geopolitical instrument for redefining the role of the United States in the international order, and what consequences did this have for traditional alliances and the multilateral trading system? The hypothesis advanced here is that Trump employed trade not merely as an economic tool but as a geopolitical lever—a strategy that, despite yielding limited economic gains, undermined multilateralism, raised transaction costs, and heightened tensions with both allies and rivals.

The methodology is based on qualitative analysis of policy documents, institutional data (from the WTO, OECD, and IMF), and U.S. legal rulings, conducted within the frameworks of critical political economy and discourse analysis. The findings indicate that unilateral tariffs and the emphasis on bilateral agreements not only reduced GDP, led to job losses, and increased consumer costs but also imposed a significant "uncertainty tax" on the global economy. From a geopolitical perspective, these policies escalated trade competition with China into a broader strategic rivalry, strained traditional alliances, and weakened institutions such as the World Trade Organization.

The article concludes that Trump's trade legacy points toward a future marked by economic fragmentation, persistent geopolitical tensions, and a decline in the predictability of the global trading system.

***Cite this article:** Wizan, AmirHosein; Maleki, Abbas (2026) "Trump's Trade Geopolitics: From Tariffs to Alliance Tensions", *Fasl' nāmeḥ-ye siyāsāt (Politics Quarterly)* 56, (2): 591-618, DOI: <https://doi.org/10.22059/JPQ.2026.397039.1008377>

Introduction

The resurgence of Donald Trump in the 2025 U.S. presidential election marked a dramatic return to a nationalist and protectionist trade agenda. Building on the foundations of his first term (2016–2020), Trump's second term saw the reassertion of tariffs, withdrawal from multilateral agreements, and a direct challenge to the global trade order. This research critically examines how Trump's trade policies were used as geopolitical tools to reshape alliances, apply strategic pressure, and confront China's growing economic influence. The study addresses key questions about the erosion of multilateral institutions, the legal and economic implications of tariff policies, and the broader strategic vision behind Trump's "America First" doctrine.

Methodology

This study adopts a qualitative and comparative methodology grounded in international political economy (IPE) and geopolitical analysis. The research draws on primary sources such as official U.S. government documents, court rulings (from the Court of International Trade and the Court of Appeals for the Federal Circuit), and policy papers from institutions including the IMF, WTO, and OECD, as well as secondary academic literature. It also integrates theoretical frameworks such as geoeconomics, strategic trade theory, hegemonic stability theory, and neorealism. The analytical approach is descriptive-analytical, focusing on causal relationships between U.S. trade policies and shifts in global economic and political alignments.

Results and Discussion

The findings reveal that Donald Trump's second-term trade policies triggered significant disruptions across the global economic and political landscape.

Economic Impacts

The widespread imposition of tariffs by the United States led to a measurable contraction in GDP—up to 0.9%—while consumer prices increased substantially in essential sectors such as food, electronics, and clothing. Simultaneously, the U.S. economy experienced considerable job losses, exceeding 700,000 in key industries like manufacturing and agriculture. These losses undermined the domestic labor market that Trump's policies had claimed to protect. Despite these aggressive measures, trade deficits with major partners such as China, Mexico, and the European Union remained largely unchanged, highlighting the limited effectiveness of the tariffs in achieving their stated goals.

Legal Challenges

On the legal front, the use of the International Emergency Economic Powers Act (IEEPA) as justification for tariff escalation was met with judicial resistance. U.S. federal courts, particularly the Court of International Trade and the Court of Appeals for the Federal Circuit, issued rulings questioning the legitimacy and scope of

executive authority in this domain. These legal uncertainties contributed to a broader climate of unpredictability for international businesses and investors.

Geopolitical Consequences

Geopolitically, Trump's tariff strategy strained longstanding U.S. alliances. Countries such as Canada, Mexico, the European Union member states, Japan, and South Korea found themselves increasingly at odds with Washington, facing both economic pressure and strategic disillusionment. These tensions prompted many traditional allies to reassess their trade alignments, expand cooperation with China, and accelerate the diversification of their supply chains. In effect, the United States, through its aggressive economic unilateralism, inadvertently weakened the cohesion of the Western alliance system.

Erosion of Multilateralism

Furthermore, the research highlights how Trump's actions led to the deliberate erosion of multilateral trade frameworks. By blocking appointments to the World Trade Organization's Appellate Body and threatening to withdraw from the institution altogether, the United States undermined the rules-based international trading system. As a result, the world witnessed a resurgence of bilateralism and regionalism, with several countries pursuing alternative trade routes and partnerships to mitigate U.S. unpredictability.

The Securitization of Trade

A particularly striking outcome was the securitization of trade itself. Under Trump's leadership, economic tools—especially those related to technology and critical industries—were explicitly repurposed as instruments of geopolitical containment, particularly against China. Export restrictions targeting semiconductors, artificial intelligence, and quantum computing were designed not merely for economic protection but as part of a broader strategic campaign. This signaled the arrival of a new era in global trade, one in which the lines between economic policy and national security have become increasingly blurred, and tariffs function as levers of geopolitical influence rather than tools of reciprocal commerce.

Conclusion

Trump's trade agenda in his second term represents a clear shift from liberal economic globalization to a fragmented, coercive, and geopolitically charged model of trade. While aiming to reassert U.S. dominance and address China's rise, the outcome was widespread economic instability, erosion of multilateral institutions, and the weakening of traditional alliances. The study underscores that tariffs, once merely economic tools, have now become instruments of strategic influence in a contested global order. It concludes that Trumpism, in its revived form, prioritizes sovereignty and strategic leverage over cooperative norms and mutual economic gain.

have become deeply intertwined, giving rise to the concept of legal politics. This study aims to clarify the conceptual foundations of legal politics within the legal system of the Islamic Republic of Iran. It highlights the necessity of defining this concept in order to identify both the challenges and the mechanisms for its development within Iran's legal framework.

Methodology

This research adopts a descriptive-analytical approach based on library sources. The main research question is: What is legal politics, and how is it produced? The study explores this question through three targeted conceptual comparisons: (1) the relationship between law and politics; (2) the distinction between legal politics and legal science; and (3) the difference between legal politics and political law.

Results and Discussion

The article argues that legal politics emerges from the intersection of law and politics. It manifests itself in two principal processes:

1. Legalization of politics – the transformation of political intentions into enforceable legal norms (laws, regulations, and policies).
2. Political valuation of law – the use of political judgment in shaping or applying legal tools.

These processes can produce legal outcomes that are enforceable either broadly (e.g., all legislation) or specifically (e.g., official policy documents). The paper distinguishes legal politics from legal science, which seeks an objective understanding of legal norms, and from political law, which focuses on the political dimensions of lawmaking and enforcement.

Conclusion

Legal politics serves as a crucial analytical lens for understanding the production and legitimation of legal norms within a politically embedded context. It reveals how political intentions are formalized into binding rules and how legal reasoning is influenced by political values. Recognizing legal politics as a distinct field helps clarify the dynamic relationship between the legal and political systems in Iran and underscores the importance of developing a coherent conceptual framework for its analysis.

ترامپ و ژئوپلیتیک تجارت: از تعرفه تا تنش اتحادها

امیرحسین ویزان^{۱*}، عباس ملکی^۲

^۱ نویسنده مسئول: دانشجوی دکتری مهندسی شیمی، دانشکده مهندسی شیمی و نفت، دانشگاه صنعتی شریف، تهران، ایران.

رایانامه: amirhosein.wizan@alum.sharif.edu

^۲ استادیار گروه مهندسی انرژی، دانشکده مهندسی شیمی و نفت، دانشگاه صنعتی شریف، تهران، ایران.

رایانامه: maleki@sharif.edu

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخ دریافت:

۱۴۰۴/۰۴/۱۷

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۴/۰۷/۰۲

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۴/۰۷/۲۰

تاریخ انتشار:

۱۴۰۵/۰۴/۰۱

کلیدواژه‌ها:

ترامپ،
ژئوپلیتیک تجارت،
تعرفه‌های تجاری،
جنگ تجاری،
ایالات متحده.

این مقاله به بررسی تأثیر سیاست تجاری «اول آمریکا» که در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ، به‌ویژه در سال ۲۰۲۵ تشدید شد، بر تجارت جهانی و ژئوپلیتیک می‌پردازد. پرسش اصلی این است که سیاست‌های تجاری ترامپ چگونه به ابزاری ژئوپلیتیکی برای بازتعریف نقش ایالات متحده در نظام بین‌الملل بدل شده و چه پیامدهایی برای اتحاد‌های سنتی و نظام چندجانبه تجارت جهانی داشته است؟ فرضیه پژوهش بیان می‌کند که ترامپ از تجارت نه به‌عنوان ابزاری اقتصادی بلکه به‌مثابه اهرمی ژئوپلیتیکی استفاده کرده است؛ راهبردی که در کنار آثار محدود اقتصادی مثبت، موجب تضعیف چندجانبه‌گرایی، افزایش هزینه مبادلات و تشدید تنش با متحدان و رقبای شده است. روش تحقیق بر پایه تحلیل کیفی اسناد سیاستگذاری، داده‌های نهادی مانند سازمان تجارت جهانی، صندوق بین‌المللی پول و احکام حقوقی آمریکا است و در چارچوب اقتصاد سیاسی انتقادی و تحلیل گفتمان انجام شده است. یافته‌ها نشان می‌دهند که تعرفه‌های یکجانبه و تأکید بر توافقات دوجانبه علاوه بر کاهش تولید ناخالص داخلی، از دست رفتن مشاغل و افزایش هزینه‌های مصرف‌کننده، «مالیات عدم قطعیت» شایان را توجیهی بر اقتصاد جهانی تحمیل کرده‌اند. از منظر ژئوپلیتیکی، این سیاست‌ها رقابت تجاری با چین را به سطح راهبردی ارتقا داده، به اتحاد‌های سنتی فشار وارد کرده و نهادهایی مانند سازمان تجارت جهانی را تضعیف کرده‌اند. نتیجه‌گیری مقاله این است که میراث سیاست‌های ترامپ آینده‌ای با تکه‌تکه شدن اقتصادی، تنش‌های پایدار و کاهش پیش‌بینی‌پذیری نظم تجاری جهانی رقم می‌زند.

* **استناد:** ویزان، امیرحسین؛ ملکی، عباس (۱۴۰۵). ترامپ و ژئوپلیتیک تجارت: از تعرفه تا تنش اتحادها، فصلنامه سیاست،

۵۶ (۲)، ۶۱۸-۵۹۱.

<http://doi.org/10.22059/JPQ.2026.397039.1008377>

© نویسندگان.

ناشر: انتشارات دانشگاه تهران.

مقدمه

با آغاز دومین دوره ریاست جمهوری دونالد ترامپ در ژانویه ۲۰۲۵، موجی جدید از بی‌ثباتی راهبردی در نظم اقتصادی و ژئوپلیتیکی بین‌المللی به راه افتاده است. ترامپ در حالی به کاخ سفید بازگشت که میراث سیاسی او در حوزه تجارت جهانی^۱، هنوز هم موضوع مناقشه میان اقتصاددانان و استراتژیست‌های بین‌المللی است. سیاست‌های یکجانبه‌گرایی وی که در دوره اول با خروج از توافقنامه‌های چندجانبه و اعمال تعرفه‌های گمرکی بر کالاهای وارداتی شناخته می‌شد، اکنون در بستری از رقابت قدرت‌های بزرگ و فرسایش نهادهای چندجانبه، شکل تهاجمی‌تری به خود گرفته است. ترامپ با اتکا به دکترین «اول آمریکا»، بر این باور است که ساختار موجود تجارت بین‌الملل منافع ایالات متحده را تأمین نمی‌کند و باید با سیاست‌هایی جایگزین شود که بر مبنای مذاکره دوجانبه، فشار اقتصادی و کنترل متمرکز در سطح ریاست جمهوری بنا شده باشد. این رویکرد، اگرچه از منظر درونی با هدف تقویت تولید داخلی، اشتغال و امنیت اقتصادی تعریف می‌شود، در سطح بیرونی سبب بازتعریف روابط آمریکا با هم‌پیمانانش شده است. یکی از تحولات محوری در سال ۲۰۲۵، بررسی حقوقی دامنۀ اختیارات تعرفه‌ای رئیس‌جمهور بود. دادگاه تجارت بین‌الملل ایالات متحده^۲ در مه ۲۰۲۵ رأی داد که برخی تعرفه‌های گسترده که تحت قانون اختیارات اضطراری اقتصادی بین‌المللی^۳ اعمال شده بودند، از صلاحیت قانونی رئیس‌جمهور فراتر رفته‌اند. با این حال، دادگاه استیناف فدرال^۴ به‌طور موقت اجازه داد تا در طول فرایند تجدیدنظر، این تعرفه‌ها همچنان اجرا شوند. نتیجه این کشمکش حقوقی، خلق محیطی نامطمئن برای کسب‌وکارها و شرکای تجاری بود که به گفته تحلیلگران، «مالیات عدم قطعیت» را به‌عنوان هزینه‌ای پنهان بر جریان آزاد تجارت تحمیل کرده است. در این میان، سیاست‌های تجاری ترامپ نه تنها رقبا همچون چین، ایران و ونزوئلا را هدف قرار داده‌اند، بلکه فشار شدیدی را نیز بر اتحادیه‌های سنتی آمریکا از جمله اتحادیه اروپا، کانادا، کره جنوبی و ژاپن وارد کرده‌اند. اعمال تعرفه‌های سنگین، تهدید به خروج از ناتو، و بی‌اعتنایی به سازوکارهای سازمان تجارت جهانی و گروه هفت^۵ از جمله مصداق تغییر پارادایم در سیاست خارجی اقتصادی ایالات متحده هستند؛ جایی که تجارت، نه به‌مثابه ابزار همگرایی، بلکه به‌عنوان اهرمی برای اعمال سلطه و بازسازی هژمونی استفاده می‌شود.

-
1. World Trade Organization
 2. U.S. Court of International Trade
 3. International Emergency Economic Powers Act
 4. U.S. Court of Appeals for the Federal Circuit
 5. G7

در چنین فضایی، این سؤال بنیادین مطرح می‌شود که: سیاست‌های تجاری دونالد ترامپ چگونه به ابزاری برای بازتعریف جایگاه ایالات متحده در نظم ژئوپلیتیکی جهان بدل شده‌اند و چه تأثیراتی بر ساختار اتحادهای سنتی و نهادهای چندجانبه بین‌المللی برجای گذاشته‌اند؟

- این سؤال محوری، زیرمجموعه‌ای از پرسش‌های فرعی را نیز در برمی‌گیرد:
۱. ترامپ با چه سازوکارهایی، تجارت را از یک ابزار اقتصادی به یک اهرم فشار ژئوپلیتیک تبدیل کرده است؟
 ۲. واکنش بازیگران کلیدی، به‌ویژه متحدان سنتی آمریکا نظیر اتحادیه اروپا و ژاپن، چه بوده است؟
 ۳. چه سرنوشتی در انتظار نهادهای چندجانبه‌گرا همچون سازمان تجارت جهانی و گروه هفت است؟
 ۴. آیا ما با ظهور نوعی نئومرکانتیلیسم ژئوپلیتیکی آمریکایی مواجهیم؟
- و آیا می‌توان سیاست تجاری ترامپ را به‌مثابه مدلی جدید از «نئومرکانتیلیسم ژئوپلیتیکی» در نظر گرفت؟

هدف پژوهش، پاسخ دادن علمی و نظام‌مند به این مجموعه پرسش‌هاست. این مقاله می‌کوشد نشان دهد که ترامپ نه تنها سیاست تجاری آمریکا را از مسیر لیبرالی خارج کرده، بلکه با «ابزاری‌سازی» تجارت، معادلات امنیتی، اتحادهای ژئوپلیتیکی، و حتی جایگاه رهبری جهانی ایالات متحده را تحت تأثیر قرار داده است. فرضیه اصلی پژوهش این است که سیاست تجاری ترامپ، بر خلاف ادعای اقتصادی بودن، در خدمت بازسازی نظم ژئوپلیتیکی دلخواه وی است؛ نظمی که در آن ایالات متحده با استفاده از فشار اقتصادی، رهبری بدون تعهد و مشارکت برابر را دنبال می‌کند. ضرورت انجام این تحقیق در وضعیت فعلی جهان، به‌ویژه پس از آغاز دور دوم ریاست جمهوری ترامپ، بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود. در شرایطی که ایالات متحده در عمل از قواعد بازی که خود طراح آنها بوده عقب‌نشینی کرده، فهم این تغییرات برای سایر بازیگران جهانی - به‌ویژه کشورهای متحد آمریکا - حیاتی و راهبردی است. روش تحقیق در این مقاله، تحلیلی و کیفی است. اطلاعات و داده‌های مورد استفاده، شامل اسناد سیاستگذاری تجاری، سخنرانی‌های کلیدی ترامپ، گزارش‌های اقتصادی نهادهای معتبر جهانی (سازمان تجارت جهانی، صندوق بین‌المللی پول^۱، بروکینگز، مؤسسه مالی هریتیج)، و واکنش‌های رسمی کشورهای متحد و رقیب خواهد بود. همچنین از تحلیل گفتمان و رهیافت اقتصاد سیاسی انتقادی برای تفسیر نتایج استفاده می‌شود.

۱. پیشینه پژوهشی

سیاست تجاری ایالات متحده دهه‌ها بر اصول چندجانبه‌گرایی و تجارت آزاد استوار بود، رویکردی که در چارچوب سازمان تجارت جهانی و توافقنامه‌های منطقه‌ای تجلی یافت و نقش محوری در رشد، توسعه و صلح جهانی ایفا کرد. این دوره شاهد کاهش تعرفه‌ها و افزایش چشمگیر حجم و ارزش تجارت جهانی بود، به طوری که بین سال‌های ۱۹۵۰ تا ۲۰۲۴، حجم تجارت جهانی ۴۵ برابر و ارزش آن ۳۸۵ برابر افزایش یافت. با این حال، با روی کار آمدن دولت دونالد ترامپ در سال ۲۰۱۸، یک تغییر پارادایم اساسی در سیاست تجاری ایالات متحده آغاز شد که با دکترین «اول آمریکا» مشخص می‌شد (Piserà et al., 2025; Wengerek et al., 2025).

این دکترین، اقتصاد، کارگران و امنیت ملی آمریکا را در اولویت قرار داد و هدف آن کاهش کسری تجاری، صنعتی‌سازی مجدد کشور و افزایش درآمدها بود. در دوره اول ریاست جمهوری ترامپ (۲۰۱۶-۲۰۲۰)، دولت به طور تهاجمی از ابزارهای قانونی مانند بخش ۲۳۲ قانون توسعه تجارت ۱۹۶۲ برای اعمال تعرفه‌های ۲۵ درصدی بر فولاد و ۱۰ درصدی بر آلومینیوم استفاده کرد. همچنین بخش ۳۰۱ قانون تجارت ۱۹۷۴ به طور مکرر برای آغاز تحقیقات تجاری علیه چین به دلیل «رویه‌های تجاری ناعادلانه» و سرقت مالکیت فکری به کار گرفته شد که به چندین دور تعرفه بر کالاهای چینی انجامید (Blanchard et al., 2024; Ferriani et al., 2025). این اقدامات نه تنها چین، بلکه متحدان سنتی ایالات متحده مانند اتحادیه اروپا و کانادا را نیز هدف قرار داد و نارضایتی گسترده‌ای را برانگیخت. در این دوره، دولت ترامپ به طور نظام‌مند سازمان تجارت جهانی را تضعیف کرد، از انتصاب قضات جدید به هیأت استیناف آن جلوگیری کرد که به توقف فعالیت آن در دسامبر ۲۰۱۹ منجر شد (Rahul & Mukherjee, 2025).

این رویکرد، مشروعیت و اعتبار سیستم تجاری چندجانبه را زیر سؤال برد و به سمت دوجانبه‌گرایی سوق یافت. با روی کار آمدن دولت بایدن (۲۰۲۰-۲۰۲۴)، بسیاری از تعرفه‌های دوران ترامپ حفظ شدند، اما تمرکز سیاست تجاری به سمت جداسازی اقتصادی و فناوری هدفمند تغییر یافت. این شامل اعمال کنترل‌های صادراتی بر فناوری‌های حیاتی مانند نیمه‌رساناها، هوش مصنوعی و محاسبات کوانتومی بود که با هدف محدود کردن دسترسی چین به فناوری‌های پیشرفته صورت گرفت.

این تغییر، نشان‌دهنده درک فزاینده‌ای بود که تجارت دیگر صرفاً یک حوزه اقتصادی نیست، بلکه ابزاری حیاتی در رقابت ژئوپلیتیکی گسترده‌تر است. در دوره دوم ریاست جمهوری ترامپ (از سال ۲۰۲۵)، روند حمایت‌گرایی تجاری با شدت بیشتری ادامه یافت. تعرفه‌های جدیدی از جمله تعرفه ۱۰ درصدی بر واردات چین اعمال شد. همچنین تعرفه‌های ۲۵ درصدی

بر بیشتر واردات از کانادا و مکزیک و ۱۰ درصدی بر محصولات انرژی کانادا پیشنهاد شد که با توجیه مقابله با مهاجرت غیرقانونی و قاچاق فنتانیل همراه بود. یک تحول مهم در آوریل ۲۰۲۵، اعلام تعرفه‌های «متقابل» بود که نرخ پایه ۱۰ درصدی را بر تقریباً تمام شرکای تجاری و تعرفه‌های بالاتر را بر اساس کسری‌های تجاری دوجانبه اعمال می‌کرد. این اقدامات با چالش‌های قانونی زیادی روبه‌رو شدند؛ دادگاه تجارت بین‌الملل ایالات متحده در مه ۲۰۲۵ حکم داد که برخی از تعرفه‌های اعمال‌شده تحت قانون اختیارات اضطراری اقتصادی بین‌المللی غیرقانونی‌اند، اگرچه دادگاه استیناف فدرال به‌طور موقت اجازه جمع‌آوری آنها را در طول فرایند تجدیدنظر صادر کرد (David Brancaccio, 2025; McLean, 2025).

این وضعیت حقوقی نامشخص، به «مالیات عدم قطعیت» قابل توجهی بر اقتصاد جهانی منجر شده است که سرمایه‌گذاری تجاری را به تأخیر می‌اندازد و اعتماد مصرف‌کننده را کاهش می‌دهد. تحقیقات دانشگاهی و گزارش‌های نهادهای معتبر مانند بنیاد مالیات^۱، آزمایشگاه بودجه^۲، مدل بودجه پن وارتون^۳، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی^۴ و صندوق بین‌المللی پول^۵ به‌طور مداوم پیامدهای اقتصادی منفی این سیاست‌ها را برجسته کرده‌اند. این پیامدها شامل کاهش تولید ناخالص داخلی ایالات متحده (پیش‌بینی ۰/۸ تا ۰/۹ درصد کاهش قبل از تلافی خارجی و تا ۶ درصد در بلندمدت)، افزایش تورم و قیمت‌های مصرف‌کننده (افزایش ۲/۳ تا ۲/۴ درصدی در قیمت‌های کلی و افزایش‌های قابل توجه در پوشاک و مواد غذایی)، و از دست دادن صدها هزار شغل می‌شود (Morgan, 2025). علاوه بر این، این سیاست‌ها به بازآرایی گسترده زنجیره‌های تأمین جهانی منجر شده‌اند، به‌طوری‌که تولید از چین به کشورهای جنوب شرق آسیا، هند و مکزیک منتقل شده است.

این تغییر مسیر، درحالی‌که به کاهش مواجهه با تعرفه‌ها کمک می‌کند، هزینه‌های اقتصادی شایان توجهی را به‌همراه دارد و به ناکارآمدی و عدم شفافیت در سیستم تجارت جهانی منجر می‌شود. از منظر ژئوپلیتیکی، سیاست‌های ترامپ رقابت تجاری ایالات متحده و چین را به رقابت راهبردی گسترده‌تر تبدیل کرده است. اعمال تعرفه‌ها بر متحدان سنتی ایالات متحده، روابط را تیره کرده و آنها را به سمت جست‌وجوی بلوک‌های اقتصادی جایگزین سوق داده است. در همین حال، این وضعیت فرصتی راهبردی را برای چین فراهم کرده است تا نفوذ اقتصادی خود را، به‌ویژه در کشورهای جنوب جهانی، گسترش دهد، از جمله با معرفی سیاست تعرفه صفر

-
1. Tax Foundation
 2. Yale Budget Lab
 3. Penn Wharton Budget Model
 4. Organization for Economic Co-operation and Development
 5. International Monetary Fund

برای ۴۳ کشور کمتر توسعه‌یافته در آفریقا و آسیا. این پیشینه پژوهشی نشان می‌دهد که سیاست‌های تجاری ترامپ، فراتر از اهداف اقتصادی صرف، به‌طور عمیقی پویایی‌های ژئوپلیتیکی را تغییر داده و به یک نظم تجاری جهانی تکه‌تکه‌تر و کمتر قابل پیش‌بینی منجر شده است (Lee, 2025).

جدول ۱. خلاصه تأثیرات اقتصادی برآوردشده تعرفه‌های ترامپ در دوره اول (بر اساس مطالعات ذکرشده)

شاخص اقتصادی (مثال)	تأثیر برآوردشده	مطالعه/منبع (مثال)	یافته کلیدی
تولید ناخالص داخلی ایالات متحده	کاهش ۰/۳ درصد تا ۰/۷ درصد	مودی آنالیتیکس (۲۰۱۹)، آمیتی و همکاران (۲۰۱۹)	کاهش چشمگیر رشد اقتصادی
اشتغال ایالات متحده	از دست رفتن نزدیک به ۳۰۰,۰۰۰ شغل (مودی)؛ کاهش ۱/۴ درصد اشتغال در تولید (فلاین و پیرس)	مودی آنالیتیکس (۲۰۱۹)، فلاین و پیرس (۲۰۱۹)	افزایش بیکاری، به‌ویژه در بخش تولید
هزینه‌های مصرف‌کننده/درآمد واقعی ایالات متحده	بار کامل تعرفه‌ها بر دوش مصرف‌کنندگان داخلی؛ زیان درآمد واقعی ۷/۲ میلیارد دلار در سال (فازلیوم و همکاران)	آمیتی و همکاران (۲۰۱۹)، فازلیوم و همکاران (۲۰۲۰)	افزایش قیمت‌ها برای مصرف‌کنندگان و کسب‌وکارها، کاهش قدرت خرید
تراز تجاری ایالات متحده	تأثیرات اندک بر تراز تجاری کلی؛ تغییر مسیر کسری تجاری به سایر کشورها	فورچری و همکاران (۲۰۱۹)، لاولی و لیانگ (۲۰۱۸)	عدم موفقیت در کاهش قابل توجه کسری تجاری کلی
بخش کشاورزی ایالات متحده	کاهش بیش از ۲۷ میلیارد دلار صادرات (۲۰۱۸-۲۰۱۹)؛ سویا بیشترین آسیب را دید	مورگان و همکاران (۲۰۲۲)، دفتر کشاورزی آمریکا (۲۰۱۹)	زیان‌های هنگفت برای کشاورزان به‌دلیل تعرفه‌های تلافی‌جویانه، از دست دادن بازار چین
بخش تولید ایالات متحده	کاهش اشتغال به‌دلیل افزایش هزینه‌های ورودی و اقدامات تلافی‌جویانه	فلاین و پیرس (۲۰۱۹)	آسیب به رقابت‌پذیری و اشتغال در بخش تولید علی‌رغم اهداف حمایتی

۲. چارچوب‌های نظری علوم سیاسی در تحلیل سیاست تجاری ترامپ

در چارچوب نظری این پژوهش، سیاست‌های تجاری دونالد ترامپ به‌ویژه در دوره دوم ریاست‌جمهوری (۲۰۲۵-۲۰۲۹) از منظر چند نظریه اصلی در علوم سیاسی و روابط بین‌الملل تحلیل می‌شوند. نخستین نظریه‌ای که به کار گرفته می‌شود «ژئواکونومیکس»^۱ است که به به‌کارگیری ابزارهای اقتصادی به‌عنوان اهرم فشار ژئوپلیتیکی اشاره دارد. در ادبیات ژئواکونومیکس، آلبرت هیرشمن در کتاب کلاسیک خود با عنوان قدرت ملی و ساختار تجارت خارجی^۲ تصریح می‌کند که «تجارت می‌تواند ابزاری برای تحقق اهداف سیاسی-امنیتی بدون توسل به نیروی نظامی باشد» (Tett, 2025). این ایده پس از بازگشت ترامپ به قدرت در ۲۰۲۵ مجدداً بازخوانی شده است: مورایس اوبستفلد در نشریه *The Economist* تأکید می‌کند که سیاست‌های تعرفه‌ای ترامپ به‌شدت با آموزه‌های هیرشمن درباره استفاده از تجارت به‌عنوان اهرم قدرت منطبق است (Economist, 2025). نظریه ژئواکونومیکس بر این فرض استوار است که بازیگران بین‌المللی قادرند از ابزارهایی چون تعرفه، تحریم و محدودیت‌های تجاری به‌عنوان جایگزینی برای ابزار نظامی استفاده کنند (Baltz, 2021). استفان میرن در گزارش خود برای شورای مشاوران اقتصادی کاخ سفید پیشنهاد می‌کند که «تعرفه‌ها نه تنها برای حمایت از صنایع داخلی، بلکه به‌منظور افزایش اهرم مذاکراتی آمریکا استفاده شوند» (Miran, 2024). این رویکرد نشان‌دهنده آن است که در دوره دوم ترامپ، موازنه کلاسیک «امنیت نظامی در برابر رفاه اقتصادی» دستخوش تغییر شده است و اکنون تجارت در چارچوب اهداف امنیت ملی تعریف می‌شود. در ادامه، نظریه «استراتژیک تجارت»^۳ نیز برای تحلیل سیاست‌های تجاری ترامپ وارد می‌شود. این نظریه بیان می‌کند که کشورها می‌توانند با تخصیص منابع به صنایع منتخب، سود حداکثری را به‌دست آورند و مزیت رقابتی کسب کنند (Brander & Spencer, 1985). ترامپ در دوره دوم با اعمال تعرفه‌های سنگین بر فولاد و آلومینیوم واردکنندگان از کانادا و مکزیک، رسماً نشان داد که «حمایت فعال از صنایع داخلی» به‌منظور انتقال منافع از شرکت‌های خارجی به شرکت‌های داخلی یکی از ارکان سیاست اوست (Almazán-Gómez et al., 2025; Huang et al., 2023). اجرای این سیاست موجب تغییر در ساختار زنجیره‌های تأمین جهانی شد، به‌نحوی که بسیاری از شرکت‌ها برای کاهش ریسک تعرفه، خطوط تولید خود را به داخل آمریکا منتقل کردند. نظریه «استیصال قدرت»^۴ نیز به‌نحوی در پس‌زمینه این پژوهش حضور دارد (Tammen

1. Geoeconomics
2. National Power and the Structure of Foreign Trade
3. Strategic Trade Theory
4. Power Transition Theory

et al., 2012). این نظریه توضیح می‌دهد که تغییرات در توزیع قدرت بین قدرت‌های بزرگ می‌تواند به رقابت و تعارض منجر شود. از این منظر، ترامپ با تأکید بر رقابت جدی با چین و تلاش برای بازگردان هژمونی اقتصادی ایالات متحده، مبنایی برای افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی فراهم کرده است. به گفته یان برمر «اعلام تعرفه ۵۰ درصدی بر فولاد کره جنوبی در مارس ۲۰۲۵ نشان داد که ترامپ این بار حاضر نیست چشم‌انداز روابط پایدار با متحدان خاور آسیا را قربانی منافع کوتاه‌مدت تجاری خود کند» (Almazán-Gómez et al., 2025; Independent, 2025). نظریه «صلح سرمایه‌داری»^۱ که از منظر لیبرالیسم کلاسیک مطرح می‌شود، بر این فرض استوار است که «افزایش تجارت متقابل و وابستگی‌های اقتصادی سبب کاهش احتمال درگیری مسلحانه می‌شود» (Lopes, 2025). اما سیاست‌های ترامپ نشان داد که «وابستگی اقتصادی» به‌تنهایی تضمینی برای کاهش تنش‌ها نیست، زیرا وی تجارت را نه به‌عنوان ابزار تقویت روابط، بلکه به‌عنوان اهرم فشار می‌نگرد (Fatma & Bharti, 2019). بر اساس گزارش سازمان همکاری و توسعه اقتصادی در سال ۲۰۲۵، «هزینه‌های تجاری متقابل چین و آمریکا تا پایان ۲۰۲۵ حدود ۲۵۰ میلیارد دلار افزایش می‌یابد» که این امر «ساختار تجارت جهانی را به‌سوی بلوک‌های منطقه‌ای متمایل کرده است» (Hannon, 2025). در کنار نظریه‌های اقتصادی-سیاسی مذکور، مفهوم «نئومرکانتیلیسم ژئوپلیتیکی»^۲ نیز در تحلیل این پژوهش به‌کار گرفته می‌شود. نئومرکانتیلیسم بیان می‌کند که کشورها در دنیای مدرن همچنان به‌دنبال «تعادل تجاری مثبت» و «سلطه بر بازارهای جهانی» هستند (Eichengreen, 2024). مقاله فایننشیال تایمز در آوریل ۲۰۲۵ با عنوان «چگونه باید منطق تعرفه‌های دونالد ترامپ را تفسیر نمود»^۳ استدلال می‌کند که «ترامپ در حال استفاده از سیاست نئومرکانتیلیسم است تا با کاهش وابستگی به چین، موقعیت هژمونیک آمریکا را تا حد امکان تقویت کند». یکی دیگر از مفاهیم محوری در چارچوب نظری این پژوهش، «نظریه پایداری هژمونیک»^۴ است که می‌گوید «وجود یک هژمون اقتصادی قوی سبب انسجام قوانین و نظم بازارهای بین‌المللی می‌شود» (Webb & Krasner, 2009). ترامپ با کاستن از تعهد به قواعد چندجانبه همچون سازمان تجارت جهانی و بازگشت به سیاست‌های یکجانبه‌گرایانه، در واقع پایه‌های نظم هژمونیک آمریکا را متزلزل کرده است. بررسی پیامدهای این عقب‌نشینی ایالات متحده، نشان می‌دهد که «کاهش تعهد ایالات متحده به مؤسسات چندجانبه، موجب شکل‌گیری خلأ رهبری جهانی و قدرت‌یابی چین در منطقه آسیا-اقیانوسیه شده است». از منظر «نظریه روابط بین‌الملل ساختاری -

-
1. Theory Capitalist Peace
 2. Neo-mercantilism
 3. How to make sense of Donald Trump's tariffs
 4. Hegemonic Stability Theory

واقع‌گرا^۱، سیاست‌های ترامپ بازتاب جدی‌تری از فلسفه «خودیاری»^۲ در نظام بین‌الملل آنارشی است. نئورئالیست‌هایی مانند کینت والتس بر این باورند که «هر بازیگر بین‌المللی مسئول تضمین بقا و رفاه خود است» و نمی‌توان انتظار داشت که نظام‌های چندجانبه به‌تنهایی امنیت اقتصادی را فراهم کنند (Wæver, 2009). این نظریه کمک می‌کند تا توجیه تصمیم ترامپ برای «بی‌اعتمادی به توافق‌های آزاد تجاری» و «تأکید بر توان نظامی و قدرت اقتصادی داخلی» را درک کنیم. در مقابل، نظریه «روابط پیچیده»^۳ که توسط روبرت کوهن مطرح شد، نشان می‌دهد که «وابستگی‌های متقابل اقتصادی میان دولت‌ها موجب ایجاد کانال‌های متعدد برای کاهش تنش‌ها و افزایش همکاری می‌شود». اما این پژوهش نشان می‌دهد که ترامپ از الگوی روابط پیچیده فاصله گرفته و با تأکید بر رقابت و یکجانبه‌گرایی، «خطر شکست نظام چندجانبه را افزایش داده است» (Cowhey, 1978; Keohane & Nye, 1998). تلاش ترامپ برای احیای مفهوم «قدرت نرم» از طریق ابزار «قدرت سخت اقتصادی» نیز در این چارچوب نظری بررسی می‌شود. جوزف نای قدرت نرم را «توان کشورها در جذب یا قانع کردن دیگران بدون اعمال زور» تعریف می‌کند (Nye, 2004). با این حال، ترامپ اغلب از ابزارهای سخت تجاری مانند تحریم‌های یکطرفه، محدودیت‌های سرمایه‌گذاری و تعرفه‌های سنگین استفاده می‌کند که نشان‌دهنده اولویت دادن به «قدرت سخت» بر «قدرت نرم» است. در نهایت، این پژوهش توجیه نظری خود را در تلفیق این رویکردها می‌یابد: ژئواکونومیکس (ابزارهای تجاری به‌عنوان اهرم فشار) در کنار نظریه استراتژیک تجارت (حمایت متمرکز از صنایع داخلی)، نظریه همونیک (زوال رهبری جهانی آمریکا) و نظریه روابط پیچیده (شکست در حفظ وابستگی‌های متقابل). این تلفیق کمک می‌کند تا «سیاست تجاری ترامپ» در دوره دوم ریاست‌جمهوری وی به‌درستی درک و تحلیل شود و نشان دهد که چگونه «تعرفه‌ها» و «تهدید به خروج از توافق‌های چندجانبه» نه‌فقط ابزار اقتصادی، بلکه ابزار سیاسی-امنیتی برای بازتعریف جایگاه ایالات متحده در نظم جهانی بوده‌اند.

۳. یافته‌های این تحقیق

۳.۱. پیامدهای اقتصادی (به‌عنوان زمینه برای تأثیر ژئوپلیتیک)

الف) شاخص‌های کلان اقتصادی: تولید ناخالص داخلی، تورم و اشتغال

پیش‌بینی می‌شود که تعرفه‌های اعمال‌شده توسط ترامپ تولید ناخالص داخلی ایالات متحده را ۰/۸ درصد کاهش دهد، البته این رقم قبل از در نظر گرفتن اقدامات تلافی‌جویانه خارجی است.

1. Neorealism
2. Self-help
3. Complex Interdependence

اگر تعرفه‌های «قانون اختیارات اضطراری اقتصادی بین‌المللی» به‌طور دائم لغو شوند، این کاهش به ۰/۲ درصد خواهد رسید. با این حال، با احتساب اقدامات تلافی‌جویانه اعمال شده و تهدید شده، تأثیر ترکیبی، تولید ناخالص داخلی ایالات متحده را ۰/۹ درصد کاهش می‌دهد. آزمایشگاه بودجه بیل پیش‌بینی می‌کند که رشد واقعی تولید ناخالص داخلی ایالات متحده در سال ۲۰۲۵ به‌دلیل تمام تعرفه‌های اعمال شده در این سال، ۰/۹ واحد درصد کمتر خواهد بود و در بلندمدت، تولید ناخالص داخلی به‌طور مداوم ۰/۶ درصد کوچک‌تر خواهد شد که معادل ضرر سالانه ۱۶۰ میلیارد دلار (به دلار سال ۲۰۲۴) است (Budgetlab.yale, 2025). مدل بودجه پین وارتون پیش‌بینی بلندمدت بدبینانه‌تری ارائه می‌دهد و کاهش ۶ درصدی تولید ناخالص داخلی و ۵ درصدی دستمزدها را از تعرفه‌ها تا آوریل ۲۰۲۵ تخمین می‌زند. این مدل تأکید می‌کند که این ضررهای پیش‌بینی شده بیش از دو برابر تأثیر افزایش مالیات شرکت‌ها است که به همان میزان درآمدزایی می‌کند (PWBM.edu, 2025). سازمان همکاری و توسعه اقتصادی پیش‌بینی می‌کند که رشد واقعی تولید ناخالص داخلی ایالات متحده از روند قوی اخیر خود کند شده و در سال ۲۰۲۵ به ۲/۲ درصد و در سال ۲۰۲۶ به ۱/۶ درصد برسد. صندوق بین‌المللی پول تخمین رشد ایالات متحده برای سال ۲۰۲۵ را به ۱/۸ درصد کاهش داده است که تعرفه‌ها ۰/۴ واحد درصد از این کاهش را تشکیل می‌دهند (Larres, 2020; U.S. International Trade in Goods and Services, 2025).

انتظار می‌رود تعرفه‌ها در صورت تداوم تا پایان سال ۲۰۲۵، سبب افزایش یکباره ۰/۵ تا ۰/۷ درصدی قیمت‌های مصرف‌کننده در ایالات متحده شوند، به‌طوری‌که نرخ تورم تا سه ماهه چهارم ۲۰۲۵ به ۳ درصد نزدیک شود. تحلیل بیل نشان می‌دهد که قیمت‌های مصرف‌کننده به‌طور کلی ۲/۴ درصد به دلیل تعرفه‌های ۲۰۲۵ افزایش یافته است، با افزایش‌های خاص در قیمت پوشاک (۱۷/۰ درصد) و قیمت مواد غذایی (۲/۶ درصد)، از جمله افزایش ۵/۴ درصدی در هزینه‌های محصولات تازه. به‌طور کلی، پیش‌بینی می‌شود تمام تعرفه‌های ۲۰۲۵ در کوتاه‌مدت سطح قیمت‌ها را ۲/۳ درصد افزایش دهند که معادل ضرر متوسط ۳۸۰۰ دلاری برای هر خانوار (به دلار سال ۲۰۲۴) است (Ferriani et al., 2025; Morgan, 2025; Piserà et al., 2025).

سازمان همکاری و توسعه اقتصادی پیش‌بینی می‌کند که تورم اصلی گروه ۲۰ از ۳/۸ درصد در سال ۲۰۲۵ به ۳/۲ درصد در سال ۲۰۲۶ کاهش یابد، اما هشدار می‌دهد که تورم زمینه‌ای ممکن است در بسیاری از کشورها بالاتر از اهداف بانک مرکزی باقی بماند. صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی تورم ایالات متحده را حدود ۱ واحد درصد از ۲ درصد افزایش داده است. تخمین زده می‌شود تعرفه‌های اعمال شده توسط ترامپ به کاهش ساعات کاری معادل ۷۱۳,۰۰۰ شغل تمام‌وقت منجر شود. بنیاد مالیات جزئیات بیشتری ارائه می‌دهد و کل از دست دادن شغل را

۵۷۰,۰۰۰ از تعرفه‌های «قانون اختیارات اضطراری اقتصادی بین‌المللی» و ۱۵۶,۰۰۰ از سایر تعرفه‌ها تخمین می‌زند. در صورت در نظر گرفتن اقدامات تلافی‌جویانه خارجی، ۱۵۶,۰۰۰ شغل اضافی نیز ممکن است از دست برود. مؤسسه بروکینگز پیش‌بینی می‌کند که تعرفه‌های ۲۵ درصدی بر واردات از کانادا و مکزیک به از دست دادن بیش از ۱۷۷,۰۰۰ شغل منجر می‌شود که با تلافی‌جویی به بیش از ۴۰۰,۰۰۰ شغل افزایش می‌یابد. دستمزدها در ایالات متحده پیش‌بینی می‌شود بدون تلافی‌جویی ۰/۲ درصد و با تلافی‌جویی کانادا و مکزیک ۰/۵ درصد کاهش یابد. مدل بودجه پن وارتون کاهش شایان توجه ۵ درصدی دستمزدها را در بلندمدت پیش‌بینی می‌کند (Cioinvestmentclub, 2025). داده‌ها به‌طور مداوم نشان می‌دهد که تعرفه‌ها به افزایش قیمت‌های مصرف‌کننده و کاهش درآمد واقعی قابل تصرف منجر می‌شوند که تأثیر رگرسیون‌کننده دارد. این بدان معناست که بار اقتصادی تعرفه‌ها به‌طور نامتناسبی بر دوش خانوارهای با درآمد پایین‌تر قرار می‌گیرد، زیرا درصد بیشتری از درآمد خود را صرف کالاهای مصرفی می‌کنند که قیمت آنها به‌دلیل تعرفه‌ها افزایش می‌یابد. این وضعیت، پیامدهای اجتماعی و اقتصادی شایان توجهی دارد و نشان می‌دهد که سیاست تجاری «اول آمریکا»، درحالی‌که هدف آن کمک به کارگران آمریکایی است، ممکن است ناخواسته بخش زیادی از جمعیت آمریکا را از طریق افزایش هزینه‌های زندگی متضرر کند.

ب) درآمد تعرفه‌ای و کسری‌های تجاری

پیش‌بینی می‌شود تعرفه‌های اعمال‌شده توسط ترامپ در دهه آینده تقریباً ۲/۰ تریلیون دلار درآمد (بر اساس مبنای متعارف) یا ۱/۴ تریلیون دلار (بر اساس مبنای پویا) ایجاد کند. تنها در سال ۲۰۲۵، انتظار می‌رود این تعرفه‌ها درآمدهای مالیاتی فدرال را ۱۵۲/۷ میلیارد دلار افزایش دهند که معادل ۰/۴۹ درصد تولید ناخالص داخلی است. این امر آنها را به بزرگ‌ترین افزایش مالیاتی از سال ۱۹۹۳ تبدیل می‌کند که از افزایش‌های مالیاتی اعمال‌شده در دوران ریاست جمهوری باراک اوباما و جورج اچ. دبلیو. بوش فراتر می‌رود. (PWB.M.edu, 2025) اگر تعرفه‌های «قانون اختیارات اضطراری اقتصادی بین‌المللی» به‌طور دائم لغو شوند، کل درآمد ۱۰ ساله حاصل از تعرفه‌های ترامپ به‌طور چشمگیری به ۶۰۳ میلیارد دلار کاهش می‌یابد. به همین ترتیب، درآمدهای مالیاتی فدرال در سال ۲۰۲۵ به ۳۶/۴ میلیارد دلار (۰/۱۲ درصد تولید ناخالص داخلی) می‌رسد که از ۲۰ افزایش مالیاتی برتر از سال ۱۹۴۰ خارج می‌شود (Almazán-Gómez et al., 2025). سناریوهای تعرفه جهانی گسترده‌تر، پتانسیل درآمد شایان توجهی را نشان می‌دهند: یک تعرفه جهانی ۱۰ درصدی می‌تواند ۲/۲ تریلیون دلار (متعارف) یا ۱/۷ تریلیون دلار (پویا) در دوره ۲۰۲۴-۲۰۲۵ ایجاد کند. یک تعرفه جهانی ۲۰ درصدی می‌تواند ۳/۴ تریلیون دلار (متعارف) یا

۲/۶ تریلیون دلار (پویا) در همان دوره ایجاد کند. با این حال، پیش‌بینی می‌شود اقدامات تلافی‌جویانه خارجی درآمدهای مالیاتی فدرال را کاهش دهد. برای مثال، یک تعرفه تلافی‌جویانه ۱۰ درصدی می‌تواند درآمد را ۲۷۸ میلیارد دلار کاهش دهد (Independent, 2025; Lee, 2025; McLean, 2025). تناقض‌آمیز است که کسری تجاری در سه ماهه اول سال ۲۰۲۵ در واقع به سطوح بی‌سابقه‌ای بر حسب دلار و نزدیک به بالاترین حد خود به‌عنوان درصدی از تولید ناخالص داخلی رسید. این امر تا حدی به این دلیل بود که شرکت‌ها برای کاهش خطر اعمال مجدد یا افزایش تعرفه‌ها در آینده، واردات خود را پیش‌بینی کردند و افزایش دادند. تحلیل‌های اقتصادی نشان می‌دهد که تعرفه‌ها به‌طور مستقیم بر تراز تجاری تأثیر نمی‌گذارند که اساساً توسط تفاوت بین پس‌انداز و سرمایه‌گذاری داخلی هدایت می‌شود. درحالی‌که تعرفه‌ها واردات را کاهش می‌دهند، به همان نسبت صادرات را نیز کاهش می‌دهند و به کاهش کلی سطح تجارت منجر می‌شوند تا به تعادل کسری کمک کنند.

جدول ۲. کسری کالاها و خدمات ایالات متحده با شرکای کلیدی (مارس ۲۰۲۵)، منبع: (U.S. International Trade in Goods and Services, 2025)

کشور/منطقه	کسری (میلیارد دلار)
اتحادیه اروپا	۳/۴۸
ایرلند	۳/۲۹
چین	۸/۲۴
مکزیک	۸/۱۶
سوئیس	۷/۱۴
ویتنام	۱/۱۴
تایوان	۷/۸

۲.۳. اثرگذاری بر تجارت جهانی و زنجیره تأمین

الف) تأثیر بر حجم و جریان تجارت جهانی

پیش‌بینی می‌شود جنگ تجاری که توسط دولت ترامپ در سال ۲۰۲۵ آغاز شد، برای تجارت جهانی پرهزینه باشد و حجم آن تا سال ۲۰۳۰، ۳/۴ درصد کاهش یابد. به‌طور گسترده‌تر، شبیه‌سازی‌ها نشان می‌دهند که جریان‌های تجاری جهانی بسته به سناریو، ممکن است بین ۵/۵ تا ۸/۵ درصد کاهش یابند. صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی می‌کند که رشد تجارت جهانی بیش از تولید کاهش یابد و در سال ۲۰۲۵ به تنها تعرفه‌های جدید به‌طور چشمگیری نرخ تعرفه مؤثر ایالات متحده را تغییر داده‌اند. انتظار می‌رود این نرخ حداقل به ۲۲/۴ درصد برسد، سطحی که از سال ۱۹۰۹ مشاهده نشده است. از مه ۲۰۲۵، نرخ تعرفه مؤثر متوسط ایالات متحده به ۲۷ درصد تخمین زده می‌شود که افزایش شایان توجهی از ۲/۵ درصد در ژانویه ۲۰۲۵ است. آزمایشگاه بودجه بیبل نیز این موضوع را تأیید و اعلام می‌کند که این نرخ ۲۲/۵ درصد است که بالاترین میزان از سال ۱۹۰۹ است (Levitz, 2025).

جدول ۳. مروری بر تعرفه‌های کلیدی دولت ترامپ و توجیهات آنها. منبع: نویسنده

تاریخ اجرا	هدف تعرفه (مثال)	نرخ(های) اعلام‌شده	تعرفه	توجیه قانونی (مثال)	شرکای تجاری کلیدی متأثر
فوریه ۲۰۱۷-۲۰۲۵	واردات از مکزیک، کانادا، چین	۱۰ تا ۲۵ درصد	دستور اجرایی، اول آمریکا	مکزیک، کانادا، چین	
مارس ۲۰۱۸-۲۰۲۵	فولاد و آلومینیوم وارداتی (جهانی)	۲۵ درصد (فولاد)، ۱۰ درصد (آلومینیوم)	بخش ۲۳۲ (امنیت ملی)	اتحادیه اروپا، کانادا، چین	
آوریل ۲۰۱۸-۲۰۲۵	تقریباً تمام واردات به ایالات متحده	۱۰ درصد (پایه) + تعرفه‌های متقابل	اول آمریکا، توازن تجاری	۹۰ کشور با مازاد تجاری	
آوریل ۲۰۱۸-۲۰۲۵	کالاهای چینی (چندین دور)	۱۰ تا ۱۲۵ درصد (افزایشی)	بخش ۳۰۱ (IPR)، انتقال فناوری	چین	

حداقل نرخ تعرفه جدید ایالات متحده حدود ۱۲/۵ درصد است، نرخ‌های که آخرین بار ۸۵ سال پیش، در سال ۱۹۴۰، توسط ایالات متحده اعمال شده بود. تجارت مستقیم بین ایالات متحده و چین پیش‌بینی می‌شود که سقوط کند. با این حال، صادرات غیرمستقیم محصولات چینی به ایالات متحده که از طریق کشورهای ثالث مانند مکزیک، کره و ویتنام مسیر خود را تغییر

داده‌اند، بسیار انعطاف‌پذیرتر خواهند بود (Hannon, 2025). این نشان‌دهنده بازآرایی محتوای «ساخت چین» است تا کاهش چشمگیری در وابستگی کلی ایالات متحده به آن. بر خلاف پیش‌بینی‌های گسترده در مورد افزایش منطقه‌ای شدن، میانگین مسافت تجاری در ۹ ماهه اول سال ۲۰۲۴ به رکورد ۵۰۰۰ کیلومتر رسید. سهم تجارت در مناطق جغرافیایی اصلی در واقع به پایین‌ترین سطح جدید ۵۱ درصد کاهش یافت. تغییرات ژئوپلیتیکی در الگوهای تجارت جهانی محدود بوده و به نظر می‌رسد در سال ۲۰۲۴ متوقف شده است. درحالی‌که تجارت بین بلوک‌های متحدان نزدیک در سال‌های ۲۰۲۲-۲۰۲۳ نسبت به تجارت درون این بلوک‌ها کاهش یافت، هیچ کاهش بیشتری در ۹ ماهه اول سال ۲۰۲۴ ثبت نشد. یک پژوهش نمونه توسط سازمان همکاری و توسعه اقتصادی نشان می‌دهد که اگر تعرفه‌های دوجانبه بر تمام واردات غیرکالایی به ایالات متحده با افزایش‌های متناظر در تعرفه‌های اعمال‌شده بر واردات غیرکالایی از ایالات متحده در سایر کشورها افزایش یابد، تولید جهانی می‌تواند تا سال سوم تقریباً ۰/۳ درصد کاهش یابد و تورم جهانی می‌تواند به‌طور متوسط ۰/۴ واحد درصد در سال در سه سال اول افزایش یابد و به ۱/۷ درصد برسد. این نشان‌دهنده بازنگری قابل توجهی به سمت پایین از پیش‌بینی‌های قبلی است (Economist, 2025; Independent, 2025; Morgan, 2025).

ب) تنوع‌بخشی زنجیره تأمین و بازگشت تولید

اعمال تعرفه‌ها به‌طور مستقیم به افزایش هزینه‌ها و عدم قطعیت قابل توجهی برای بسیاری از کسب‌وکارها شده منجر است، به‌ویژه آنهایی که به‌شدت به واردات از چین وابسته‌اند (Jeyaretnam, 2025). این عدم قطعیت، پیش‌بینی دقیق هزینه‌های آتی و در دسترس بودن کالاها را برای شرکت‌ها دشوار می‌سازد. در پاسخ به تعرفه‌ها و تشدید تنش‌های تجاری، تعداد زیادی از شرکت‌ها تلاش‌هایی را برای تنوع‌بخشی به زنجیره‌های تأمین خود آغاز کرده‌اند. این امر اغلب شامل انتقال تولید یا تأمین کالا از چین به کشورهای دیگر در جنوب شرق آسیا، مانند ویتنام، تایلند و مالزی است (Morales, 2025). هند و مکزیک نیز به‌طور فعال خود را به‌عنوان قطب‌های تولید جایگزین جذاب معرفی کرده و مشوق‌هایی را برای جذب سرمایه‌گذاری در بخش نیمه‌رسانا و سایر صنایع ارائه داده‌اند. یکی دیگر از روندهای شایان توجه، تصمیم برخی کسب‌وکارها برای نزدیک‌تر کردن تولید به کشورهای خود (بازگشت تولید) یا به کشورهای نزدیک (تولید در نزدیکی) است (TIMES, 2025). این روند به‌ویژه در صنایعی مانند خودروسازی و الکترونیک مشهود بوده است. انگیزه‌های اصلی برای بازگشت و تولید در نزدیکی، کاهش مواجهه با تعرفه‌ها و ساده‌سازی لجستیک است. با این حال، این اقدامات اغلب مستلزم سرمایه‌گذاری چشمگیری است و می‌تواند به هزینه‌های نیروی کار بالاتری در مقایسه با تولیدات

قبلی در خارج از کشور منجر شود. تنوع بخشی زنجیره تأمین و بازگشت تولید، درحالی که به کاهش مواجهه با تعرفه‌ها و افزایش تاب‌آوری کمک می‌کند، هزینه‌های اقتصادی زیادی را به همراه دارد. این اقدامات مستلزم سرمایه‌گذاری‌های زیاد و اغلب به هزینه‌های نیروی کار بالاتر منجر می‌شوند. این وضعیت نشان‌دهنده یک بده‌بستان است: افزایش امنیت زنجیره تأمین و کاهش آسیب‌پذیری در برابر تعرفه‌ها به قیمت کاهش کارایی و به‌طور بالقوه افزایش قیمت‌ها برای مصرف‌کنندگان به دست می‌آید. این امر این تصور را که این تغییرات صرفاً سودمندند به چالش می‌کشد و اصطکاک اقتصادی ناشی از جهانی‌زدایی یا جهانی‌سازی مجدد را برجسته می‌کند. برای مثال تمرکز بر کنترل‌های صادراتی نیمه‌رساناها و فناوری‌های پیشرفته، صرفاً به دلیل عدم تعادل‌های تجاری نیست، بلکه حرکتی راهبردی برای تثبیت امنیت اقتصادی و ملی است. هدف ایالات متحده از این اقدامات، تضمین دسترسی به فناوری‌های کلیدی و تقویت امنیت اقتصادی خود است، درحالی که همزمان چین نیز تلاش‌های خود را برای دستیابی به خودکفایی در این بخش‌ها تشدید کرده است. این وضعیت نشان می‌دهد که سیاست تجاری در بخش‌های فناوری، نه تنها ابزاری اقتصادی است، بلکه جزء لاینفک رقابت ژئوپلیتیکی گسترده‌تر نیز محسوب می‌شود. این امر به چشم‌انداز «تراشه محور ژئوپلیتیکی» منجر شده است که در آن سیاست‌های اقتصادی برای دستیابی به مزیت‌های راهبردی به کار می‌روند (TIMES, 2025).

جدول ۴. نرخ تعرفه‌ها و تأثیرات بر صنایع کلیدی ایالات متحده (۲۰۲۵)، منبع: (Feldman, 2025)

صنعت	نرخ تعرفه (%)	تأثیرات کلیدی
فولاد و آلومینیوم	۲۵ درصد (۲۰۱۸)، ۵۰ درصد (مه ۲۰۲۵)	افزایش سود صنعت فولاد، افزایش هزینه‌های صنایع مصرف‌کننده فولاد (۶۵۰,۰۰۰ تا ۹۰۰,۰۰۰ دلار/شغل حفظ‌شده)، بدون افزایش قابل توجه تولید/اشتغال، کاهش رقابت‌پذیری صنایع مصرف‌کننده فولاد، تهدید رقابت‌پذیری صنایع مصرف‌کننده فولاد، تهدید USMCA و FTA ایالات متحده-کره
خودرو	۲۵ درصد (فوریه ۲۰۲۵)	افزایش ۲/۵ درصدی قیمت خودروهای جدید (میانگین ۴۸/۶۹۹ دلار)، افزایش ۱۰ تا ۱۵ درصدی قیمت خودروهای تحت تأثیر (۲,۰۰۰ تا ۱۵,۰۰۰ دلار)، هدف بازگرداندن تولید به ایالات متحده (تأثیر کلی نامشخص/منفی)، پاسخ به عدم رعایت قوانین مبدأ USMCA

نیمه‌رساناها و داروسازی	نیمه‌رسانا: ۱۰ درصد (آوریل ۲۰۲۵)، از ۲۵ درصد مارس (۲۰۲۵)	کنترل‌های صادراتی بر چین (نیمه‌رسانا، هوش مصنوعی، محاسبات کوانتومی)، تلافی چین (افزایش تولید داخلی تراشه، محدودیت صادرات مواد معدنی حیاتی)، پیشنهاد تعرفه ۱۰۰ درصدی بر نیمه‌رساناهای تایوان، انتقال تولید به جنوب شرق آسیا، هند و مکزیک، افزایش سرمایه‌گذاری داخلی در ایالات متحده (قانون CHIPS)، تلاش چین برای خودکفایی
-------------------------	---	--

۳.۳. پیامدهای ژئوپلیتیکی و روابط بین‌الملل

الف) سازمان تجارت جهانی و حرکت به سمت دوجانبه‌گرایی

سیاست‌های تجاری ترامپ به شدت بر سازمان تجارت جهانی و روند گسترده‌تر جهانی‌سازی تأثیر گذاشته است. یکی از اقدامات کلیدی، ممانعت فعال دولت ایالات متحده از انتصاب قضات جدید به هیأت استیناف سازمان تجارت جهانی بود که در نهایت آن را مجبور به توقف فعالیت در دسامبر ۲۰۱۹ کرد. این امر سازوکار حل‌وفصل اختلافات سازمان تجارت جهانی را به شدت تضعیف کرد، ثبات سیستم تجاری چندجانبه را تضعیف و مذاکرات تجاری چندجانبه را مختل ساخت. دولت ترامپ به‌طور مکرر و علنی سازمان تجارت جهانی را به «ناعادلان» بودن در قانونگذاری و اجرا برای ایالات متحده متهم کرد. همچنین بارها تهدید به خروج از این سازمان کرد که اگرچه به اقدامات واقعی تبدیل نشد، اما تأثیر منفی جدی بر ثبات و اقتدار سیستم تجاری چندجانبه جهانی داشت. یکی از اصول اصلی سیاست تجاری ترامپ، تغییر واضح از چندجانبه‌گرایی به دوجانبه‌گرایی بود که از توافقنامه‌های دوجانبه با کشورهای خاص به‌جای مشارکت در توافقنامه‌های تجاری چندجانبه یا منطقه‌ای گسترده‌تر حمایت می‌کرد. این رویکرد اساساً توانایی کشورهای در حال توسعه و کم‌درآمد را برای مذاکره در مورد توافقنامه‌های تجاری که به‌طور مؤثر از منافع اقتصادی و راهبردی آنها محافظت می‌کنند، تضعیف می‌کند (Kozul-Wright, 2025).

تأثیر تجمعی این سیاست‌ها سبب شده است که نرخ تعرفه مؤثر ایالات متحده از سطوح دوران رکود بزرگ فراتر رود. نرخ تعرفه مؤثر متوسط ایالات متحده در آوریل ۲۰۲۵ به ۲۲/۵ درصد رسید که بالاترین میزان از سال ۱۹۰۹ است. تا مه ۲۰۲۵، این نرخ به ۲۷ درصد تخمین زده شده افزایش یافت. حداقل نرخ تعرفه جدید ایالات متحده حدود ۱۲/۵ درصد است، نرخ که آخرین بار ۸۵ سال پیش، در سال ۱۹۴۰، توسط ایالات متحده اعمال شده بود (Piserà et al., 2025).

ب) بررسی تأثیر برخی از شرکای تجاری و متحدان کلیدی کانادا و مکزیک:

در فوریه ۲۰۲۵، ترامپ تعرفه‌های ۲۵ درصدی را بر بیشتر واردات از کانادا و مکزیک و ۱۰ درصدی را بر محصولات انرژی کانادا اعمال کرد که با تعلیق ۳۰ روزه در ۴ مارس به اجرا درآمد. این تعرفه‌ها با نگرانی‌ها در مورد مهاجرت غیرقانونی و قاچاق فنتانیل توجیه شدند. پیش‌بینی می‌شود این تعرفه‌ها رشد تولید ناخالص داخلی ایالات متحده را ۰/۲۵ تا ۰/۳ واحد درصد کاهش دهند، با از دست دادن ۱۷۷,۰۰۰ تا ۴۰۰,۰۰۰ شغل و کاهش دستمزدها به میزان ۰/۲ تا ۰/۵ درصد. تأثیر این تعرفه‌ها بر کانادا و مکزیک شدیدتر است، با کاهش تولید ناخالص داخلی ۱/۱۵ تا ۳ درصدی، از دست دادن ۲۷۸,۰۰۰ تا ۲/۲ میلیون شغل و کاهش دستمزدها به میزان ۲/۶ تا ۷ درصد. صادرات ایالات متحده به کانادا و مکزیک ۶ تا ۹ درصد کاهش می‌یابد. این سیاست‌ها با توافقنامه USMCA ناسازگارند و به نفع چین تمام می‌شوند. (Tett, 2025; TIMES, 2025)

اتحادیه اروپا

درگیری تجاری ایالات متحده و چین، اروپا را مجبور به ارزیابی مجدد وابستگی‌های تجاری خود کرده است. افزایش سیاست‌های راست افراطی و جنگ روسیه-اوکراین، اتحادیه اروپا را به سمت سیاست‌های تجاری دفاعی‌تر سوق داده است، مانند اقدامات ضد دامپینگ بر کالاهای چینی و کنترل‌های سخت‌گیرانه‌تر بر سرمایه‌گذاری‌های با فناوری بالا، که با تلاش‌های ایالات متحده برای مهار نفوذ اقتصادی چین همسوست. با اینکه چین در سال ۲۰۲۳ دومین شریک تجاری بزرگ اتحادیه اروپا بود (۷۳۹ میلیارد یورو)، تجارت دوجانبه در مقایسه با سال ۲۰۲۲، ۱۴ درصد کاهش یافت که نشان‌دهنده تلاش برای تنوع‌بخشی زنجیره‌های تأمین است. با این حال، همسویی اخیر ایالات متحده با روسیه در رأی‌گیری‌های سازمان ملل در مورد اوکراین، شکاف‌هایی را در ناتو ایجاد کرده و نگرانی‌هایی را در اروپا در مورد قابلیت اطمینان ایالات متحده افزایش داده است، که به‌طور بالقوه اتحادیه اروپا را به سمت تعادل روابط اقتصادی با چین در برابر فشار ایالات متحده سوق می‌دهد. تعرفه جدید ۵۰ درصدی بر فولاد نیز به‌عنوان «یک ضربه دیگر» به اتحادیه اروپا تلقی می‌شود. (Rahul & Mukherjee, 2025; Tett, 2025)

آسیا-اقیانوسیه (کره جنوبی، تایوان، ژاپن، ویتنام، هند، استرالیا)

کره جنوبی: اقتصاد کره جنوبی در سه ماهه اول سال ۲۰۲۵ به‌طور غیرمنتظره‌ای دچار انقباض شد و پیش‌بینی مؤسسه توسعه کره برای رشد کامل سال ۲۰۲۵ به کمتر از ۱ درصد کاهش یافت. سیاست‌های ترامپ، کره جنوبی را از چالش‌های جمعیتی بزرگ‌تر خود منحرف می‌کند.

کره جنوبی با تعرفه متقابل ۲۵ درصدی مواجه شد. تعرفه ۵۰ درصدی بر فولاد، توافقنامه تجارت آزاد ایالات متحده-کره را تهدید می‌کند ("Korea GDP Q1 2025", 2025).

تایوان: تا سال ۲۰۲۴، تایوان هفتمین شریک تجاری بزرگ ایالات متحده شد، با نرخ رشد تجاری سالانه ۷.۱ درصد. با این حال، کسری تجاری ایالات متحده با تایوان از ۹/۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۰ به ۷۴ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۴ افزایش یافت. اهمیت استراتژیک تایوان به دلیل همکاری گسترده آن با ایالات متحده در بخش‌های نیمه‌رسانا و فناوری، که در رقابت ایالات متحده و چین محوری هستند، افزایش یافته است. پیشنهاد ترامپ در ژانویه ۲۰۲۵ برای تعرفه ۱۰۰ درصدی بر واردات نیمه‌رساناها از تایوان می‌تواند هزینه‌ها را برای مصرف‌کنندگان و صنایع ایالات متحده به‌طور چشمگیری افزایش دهد و زنجیره تأمین جهانی نیمه‌رسانا را مختل کند. سرمایه‌گذاری ۱۰۰ میلیارد دلاری TSMC در کارخانه‌های تراشه در آریزونا با تلاش‌های ایالات متحده برای تنوع‌بخشی تولید و کاهش وابستگی به تایوان همسوست. تایوان باید به‌طور فعال همکاری تجاری را تقویت کرده، تاب‌آوری زنجیره تأمین را افزایش دهد و مشارکت‌های راهبردی را تثبیت کند (Wengerek et al., 2025).

ویتنام و هند: این دو کشور به‌طور چشمگیری از درگیری تجاری ایالات متحده و چین بهره‌مند شده و سرمایه‌گذاری خارجی را جذب کرده‌اند، زیرا شرکت‌ها به دنبال جایگزین‌هایی برای چین هستند. هر دو کشور بالاترین رشد تجاری را با ایالات متحده تجربه کرده‌اند (Ferriani et al., 2025).

ژاپن: ژاپن رشد تجاری کندتری داشته است، اما در حال احیای صنعت نیمه‌رسانای خود است. ژاپن با تعرفه متقابل ۲۴ درصدی مواجه شد (PWBM.edu, 2025).

استرالیا: استرالیا، یک متحد امنیتی حیاتی با مازاد تجاری با ایالات متحده، نیز مشمول تعرفه‌ها شد.

بسیاری از شرکای آسیایی دیگر نیز با تعرفه‌های متقابل بالایی مواجه شده‌اند (ویتنام ۴۶ درصد، کامبوج ۴۹ درصد، تایلند ۳۶ درصد، مالزی ۲۴ درصد). برخی از کشورهای آسیا-اقیانوسیه اخیراً بیشتر به بازارهای صادراتی ایالات متحده وابسته شده‌اند (ویتنام ۳۰ درصد، ژاپن ۲۰ درصد، کره جنوبی ۱۹ درصد). تعرفه‌ها سبب افزایش بی‌اعتمادی به واشنگتن به‌عنوان یک شریک قابل اعتماد شده و برخی کشورها را به سمت تقویت روابط اقتصادی با چین و اتحادیه اروپا سوق داده است (Kozul-Wright, 2025; PWBM.edu, 2025; U.S. International Trade in Goods and Services, 2025).

در مجموع، اعمال تعرفه‌ها بر متحدان سنتی (کانادا، مکزیک، اتحادیه اروپا، ژاپن، کره جنوبی، استرالیا) روابط را تیره می‌کند و می‌تواند شرکا را به سمت بلوک‌های اقتصادی جایگزین (چین،

اتحادیه اروپا) سوق دهد، که به طور بالقوه نفوذ ایالات متحده را تضعیف می‌کند. این سیاست‌ها «روابط ایالات متحده و اتحادیه اروپا را تیره کرده»، «USMCA و FTA ایالات متحده-کره را تضعیف می‌کند» و «بی‌اعتمادی به واشنگتن» در آسیا را افزایش می‌دهد. این نشان می‌دهد که سیاست اقتصادی «اول آمریکا» هزینه‌های ژئوپلیتیکی دارد و به تکه‌تکه شدن ائتلاف‌ها و تغییر احتمالی در همسویی‌های اقتصادی و سیاسی جهانی منجر می‌شود.

۴. مسیرهای تحقیقاتی آتی پیشنهادشده توسط چارچوب

این مقاله چندین مسیر را برای تحقیقات آتی پیشنهاد می‌کند:

۱. تأثیر بلندمدت تنش‌های تجاری دوران ترامپ بر پویایی‌های اتحاد دوجانبه و چندجانبه خاص: بررسی عمیق‌تر چگونگی تأثیر این تنش‌ها بر روابطی مانند ایالات متحده-اتحادیه اروپا، ایالات متحده-ژاپن و انسجام ناتو؛
۲. انعطاف‌پذیری و سازگاری نظام تجارت چندجانبه (سازمان تجارت جهانی): ارزیابی توانایی سازمان تجارت جهانی برای بازسازی و حفظ اعتبار خود در مواجهه با چالش‌های پایدار از سوی یک قدرت بزرگ و در یک محیط ژئوپلیتیک در حال تغییر؛
۳. تکامل زنجیره‌های تأمین جهانی در پاسخ به فشارهای ژئوپلیتیک: تحلیل میزان واقعی «جداسازی» اقتصادی، منطقه‌گرایی و تنوع‌بخشی زنجیره‌های تأمین که در نتیجه سیاست‌های دوران ترامپ و افزایش آگاهی از ریسک‌های ژئوپلیتیک کاتالیز شده است؛
۴. نفوذ پایدار «دکترین گلایه» یا روایت‌های پوپولیستی مشابه بر تدوین سیاست تجاری آتی ایالات متحده: بررسی اینکه آیا این روایت‌ها به شکل‌دهی به بحث‌های داخلی و محدود کردن گزینه‌های سیاستی برای دولت‌های آینده ادامه خواهند داد یا خیر.

۵. نتیجه

تحلیل جامع سیاست‌های تجاری «اول آمریکا» دولت ترامپ از سال ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۵ نشان می‌دهد که این رویکرد پیامدهای اقتصادی و ژئوپلیتیکی گسترده‌ای داشته است. از نظر اقتصادی، این سیاست‌ها به کاهش شایان توجهی در تولید ناخالص داخلی ایالات متحده، افزایش تورم و از دست دادن فرصت‌های شغلی منجر شده است. این بار اقتصادی به طور نامتناسبی بر دوش مصرف‌کنندگان و خانوارهای با درآمد پایین‌تر افتاده است، زیرا تعرفه‌ها به‌عنوان یک مالیات رگرسیون‌کننده عمل می‌کنند. درحالی‌که تعرفه‌ها درآمدهای زیادی را برای دولت ایجاد کرده‌اند، در کاهش کسری تجاری کلی ایالات متحده ناموفق بوده‌اند که این امر نشان‌دهنده عدم تطابق بین اهداف سیاستی و نتایج واقعی است. علاوه بر این، عدم قطعیت ناشی از تغییرات

مکرر سیاستی، خود به عامل بازدارنده مهمی برای سرمایه‌گذاری و اعتماد اقتصادی تبدیل شده است. در سطح جهانی، این سیاست‌ها به انقباض حجم تجارت جهانی و بازآرایی گسترده‌ی زنجیره‌های تأمین منجر شده‌اند. مشاهده می‌شود که این تعرفه‌ها بیشتر سبب تغییر مسیر تجارت شده‌اند تا تخریب کامل تجارت، به طوری که کالاها از طریق کشورهای ثالث به ایالات متحده می‌رسند. این امر پیچیدگی و ناکارآمدی را در سیستم جهانی افزایش می‌دهد. همچنین بر خلاف تصور رایج، داده‌ها نشان می‌دهد که روندی به سمت منطقه‌ای شدن تجارت وجود ندارد و مسافت‌های تجاری جهانی در حال افزایش هستند. از منظر ژئوپلیتیکی، سیاست‌های ترامپ به طور نظام‌مند اقتدار سازمان تجارت جهانی را تضعیف کرده و به سمت دوجانبه‌گرایی سوق داده است. این امر به فرسایش حکمرانی تجارت جهانی مبتنی بر قوانین منجر شده و محیطی کمتر قابل پیش‌بینی و مستعد اختلافات تجاری بیشتر ایجاد کرده است. اعمال تعرفه‌ها بر متحدان سنتی ایالات متحده، روابط را تیره کرده و آنها را به سمت جست‌وجوی بلوک‌های اقتصادی جایگزین سوق داده است که به طور بالقوه نفوذ ایالات متحده را در سطح جهانی کاهش می‌دهد. در همین حال، این وضعیت فرصتی راهبردی را برای چین فراهم کرده تا نفوذ اقتصادی خود را، به‌ویژه در کشورهای جنوب جهانی، گسترش دهد. در مجموع، دکترین تجاری «اول آمریکا» با وجود اهداف اعلام‌شده برای تقویت اقتصاد داخلی، هزینه‌های اقتصادی زیادی را به همراه داشته و به تغییرات ساختاری در چشم‌انداز تجارت جهانی و روابط ژئوپلیتیکی منجر شده است. این تغییرات، عدم قطعیت مداومی را ایجاد کرده و سؤالاتی را در مورد پایداری و اثربخشی بلندمدت چنین رویکردهای حمایتی در یک اقتصاد جهانی به‌هم‌پیوسته مطرح می‌کند.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که تعارض منافع وجود ندارد و تمام مسائل اخلاق در پژوهش را که شامل پرهیز از سرقت ادبی، انتشار و یا ارسال بیش از یک بار مقاله، تکرار پژوهش دیگران، داده‌سازی یا جعل داده‌ها، منبع‌سازی و جعل منابع، رضایت ناآگاهانه سوژه یا پژوهش‌شونده، سوءرفتار و غیره می‌شوند، به‌طور کامل رعایت کرده‌اند.

سپاسگزاری

با سپاس از خداوند متعال که ما در نوشتن این مقاله یاری و دستگیری کرد.

References

- Almazán-Gómez, M. Á., El Khatabi, F., Llano, C., & Pérez, J. (2025). Modelling regional exposure to new trade wars. *Journal of Policy Modeling*. <https://doi.org/10.1016/j.jpolmod.2025.04.001>

- Baltz, M. J. (2021). 'Americanism not globalism will be our credo!': An analysis of the economic nationalism(s) of Trump's administration and an agenda for further research. *Nations and Nationalism*, 27(3), 797-815. <https://doi.org/10.1111/nana.12717>
- Blanchard, E. J., Bown, C. P., & Chor, D. (2024). Did Trump's trade war impact the 2018 election? *Journal of International Economics*, 148. <https://doi.org/10.1016/j.jinteco.2024.103891>
- Brander, J. A., & Spencer, B. J. (1985). Export subsidies and international market share rivalry. *Journal of International Economics*, 18(1-2), 83-100. [https://doi.org/10.1016/0022-1996\(85\)90006-6](https://doi.org/10.1016/0022-1996(85)90006-6)
- Budgetlab.yale. (2025). Where We Stand: The Fiscal, Economic, and Distributional Effects of All U.S. Tariffs Enacted in 2025 Through April 2. https://budgetlab.yale.edu/research/where-we-stand-fiscal-economic-and-distributional-effects-all-us-tariffs-enacted-2025-through-april?utm_source=chatgpt.com
- Cioinvestmentclub. (2025). 8 Ways Trump's Tariffs Are Reshaping the Global Economy: A Guide for Institutional Investors. <https://www.cioinvestmentclub.com/trump-trade-tariffs-economic-impact>
- Cowhey, P. F. (1978). Power and Interdependence: World Politics in Transition, by Robert O. Keohane and Joseph S. Nye, Jr. *Political Science Quarterly*, 93(1), 132-134. <https://doi.org/10.2307/2149069>
- David Brancaccio, A. S., Meredith Garretson Morbey and Erika Soderstrom. (2025). Trump's first 100 days: a new economic world order. Marketplace. <https://www.marketplace.org/story/2025/05/01/inside-trumps-first-100-days-economy-geopolitics>
- Economist. (2025). Trump's approach to geoeconomics carries dark echoes, writes Maurice Obstfeld. https://www.economist.com/by-invitation/2025/04/08/trumps-approach-to-geoeconomics-carries-dark-echoes-writes-maurice-obstfeld?utm_source=chatgpt.com
- Eichengreen, B. (2024). Geopolitics and the global economy. *Journal of International Money and Finance*, 146. <https://doi.org/10.1016/j.jimonfin.2024.103124>
- Fatma, A., & Bharti, N. (2019). Perception vs. reality: understanding the US-China trade war. *Transnational Corporations Review*, 11(4), 270-278. <https://doi.org/10.1080/19186444.2019.1682409>
- Feldman, J. (2025). Trump Expected to Ease Auto Tariffs After Industry Pressure, Financial Times Reports. <https://vinnews.com/2025/04/23/trump-expected-to-ease-auto-tariffs-after-industry-pressure-financial-times-reports/>
- Ferriani, F., Gazzani, A., & Taboga, M. (2025). The impact of Trump's victory on equity markets: The power of proximity. *Economics Letters*, 247. <https://doi.org/10.1016/j.econlet.2025.112199>

- Hannon, P. (2025). U.S. Tariff Increases to Slow Global Economy, Boost Inflation, OECD Says. WSJ. https://www.wsj.com/economy/global/u-s-tariff-increases-to-slow-global-economy-boost-inflation-oecd-says-f0966ee1?utm_source=chatgpt.com
- Huang, Y., Lin, C., Liu, S., & Tang, H. (2023). Trade networks and firm value: Evidence from the U.S.-China trade war. *Journal of International Economics*, 145. <https://doi.org/10.1016/j.jinteco.2023.103811>
- Independent, T. (2025). Is this the secret manual behind Trump's tough talk on tariffs? https://www.independent.co.uk/voices/donald-trump-tariffs-economics-trade-b2727520.html?utm_source=chatgpt.com
- Jeyaretnam, M. (2025). How Trump's Tariff Unpredictability Hurts Businesses and Consumers—and Could Help China. *Time*. https://time.com/7286933/trump-trade-war-us-china-tariff-pause-businesses-costs-uncertainty/?utm_source=chatgpt.com
- Keohane, R. O., & Nye, J. S. (1998). Power and Interdependence in the Information Age. *Foreign Affairs*, 77(5). <https://doi.org/10.2307/20049052>
- Korea GDP Q1 2025. (2025). *focus-economics*. https://www.focus-economics.com/countries/korea/news/gdp/korea-national-accounts-23-04-2025-gdp-records-sharpest-contraction-since-q4-2022-in-the-first-quarter/?utm_source=chatgpt.com
- Kozul-Wright, A. (2025). Tariff wars: Has Donald Trump killed the WTO? *Al Jazeera*. <https://www.aljazeera.com/news/2025/7/31/tariff-wars-has-donald-trump-killed-the-wto>
- Larres, K. (2020). Trump's trade wars: America, China, Europe, and global disorder. *Journal of Transatlantic Studies*, 18(1), 103-129. <https://doi.org/10.1057/s42738-019-00040-y>
- Lee, J. (2025). Assessing Trump's Trade and Tariff Policies: The Basics. <https://www.hudson.org/assessing-trumps-trade-tariff-policies-basics-john-lee>
- Levitz, E. (2025). Why Trump's tariffs could live forever *VOX*. https://www.vox.com/politics/422418/trump-tariffs-tax-hike-debt-how-much-money?utm_source=chatgpt.com
- Lopes, T. C. (2025). Formal similarity and real distinction between capitalist and socialist economic planning. *Structural Change and Economic Dynamics*, 72, 209-219. <https://doi.org/10.1016/j.strueco.2024.09.018>
- McLean, D. (2025). How will Trump's tariff policies impact college students? *TechTarget*. <https://www.highereddive.com/news/tariffs-college-students-affordability-donald-trump/748842/>
- Miran, S. (2024). A User's Guide to Restructuring the Global Trading System. <https://www.hudsonbaycapital.com/documents/FG/hudsonbay/research/>

- 638199_A_Users_Guide_to_Restructuring_the_Global_Trading_System.pdf
- Morales, J. (2025). Asus says 90% of its PC and motherboard production has been offshored from China to blunt tariffs — manufacturing moved to Thailand, Vietnam, and Indonesia. tomshardware. https://www.tomshardware.com/tech-industry/asus-says-90-percent-of-pc-and-motherboard-production-has-been-offshored-from-china-to-blunt-tariffs-manufacturing-moved-to-thailand-vietnam-and-indonesia?utm_source=chatgpt.com
- Morgan, J. P. (2025). US tariffs: What's the impact on global trade and the economy? J.P. Morgan Research. <https://www.jpmorgan.com/insights/global-research/current-events/us-tariffs>
- Nye, J. S. (2004). Soft Power and American Foreign Policy. *Political Science Quarterly*, 119(2), 255-270. <https://doi.org/10.2307/20202345>
- Piserà, S., Paltrinieri, A., Galletta, S., & Pichler, F. (2025). Trump's tariffs: Unpacking the EU's market reaction. *Economics Letters*, 252. <https://doi.org/10.1016/j.econlet.2025.112380>
- PWBM.edu. (2025). The Economic Effects of President Trump's Tariffs. budgetmodel.wharton.upenn. https://budgetmodel.wharton.upenn.edu/issues/2025/4/10/economic-effects-of-president-trumps-tariffs?utm_source=chatgpt.com
- Rahul, M., & Mukherjee, S. (2025). Trump's Tariff War 2.0: Implications and Potential Opportunities. *Indian Public Policy Review*, 6(2), 112-128. <https://doi.org/10.55763/ippr.2025.06.02.004>
- Tammen, R. L., Kugler, J., Lemke, D., Tammen, R. L., Kugler, J., & Lemke, D. (2012). <https://doi.org/10.1093/obo/9780199743292-0038>
- Tett, G. (2025). How to make sense of Donald Trump's tariffs. *THE FINANCIAL TIMES* https://www.ft.com/content/3436cd20-f09f-46dd-9e94-ba10b86de83f?utm_source=chatgpt.com
- TIMES, T. F. (2025). Strategic interdependence is rewiring the global economy. *THE FINANCIAL TIMES*. https://www.ft.com/content/25ab5e71-6ae2-495b-bf06-6fd2f1cbb18a?utm_source=chatgpt.com
- U.S. International Trade in Goods and Services, M. (2025). U.S. International Trade in Goods and Services, March 2025. Bureau of Economic Analysis. <https://www.bea.gov/news/2025/us-international-trade-goods-and-services-march-2025>
- Wæver, O. (2009). Waltz's Theory of Theory. *International Relations*, 23(2), 201-222. <https://doi.org/10.1177/0047117809104635>
- Webb, M. C., & Krasner, S. D. (2009). Hegemonic stability theory: an empirical assessment. *Review of International Studies*, 15(2), 183-198. <https://doi.org/10.1017/s0260210500112999>

Wengerek, S. T., Uhde, A., & Hippert, B. (2025). Share price reactions to tariff imposition announcements during the first Trump administration. *Finance Research Letters*, 80. <https://doi.org/10.1016/j.fr1.2025.107381>

COPYRIGHTS

©2023 by the University of Tehran. Published by the University of Tehran Press. This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>

